

PORSGRUNN KOMMUNE

5. trinn

Lokal læreplan for Porsgrunnskolen

Sammen om Porsgrunn

Innholdsfortegnelse

Obligatorisk årsplan, 5. trinn	4
<i>Fag: Norsk.....</i>	<i>4</i>
<i>Fag: Engelsk.....</i>	<i>5</i>
<i>Fag: Matematikk.....</i>	<i>5</i>
<i>Fag: Naturfag.....</i>	<i>5</i>
<i>Fag: Samfunnsfag.....</i>	<i>6</i>
<i>Fag: KRLE.....</i>	<i>6</i>
<i>Fag: Kroppsøving.....</i>	<i>6</i>
<i>Fag: Musikk.....</i>	<i>7</i>
<i>Fag: Kunst og håndverk.....</i>	<i>7</i>
Anbefalt årsplan med fire perioder, 5. trinn	8
Periode: 1: Demokrati og medborgerskap.....	8
Uker: 34-43.....	8
<i>Periodens overordnede tema (ideer):.....</i>	<i>8</i>
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):.....</i>	<i>8</i>
<i>Periodens sosiale kompetanse:.....</i>	<i>8</i>
<i>Fag: Norsk.....</i>	<i>8</i>
<i>Fag: Engelsk.....</i>	<i>9</i>
<i>Fag: Matematikk.....</i>	<i>9</i>
<i>Fag: Naturfag.....</i>	<i>9</i>
<i>Fag: Samfunnsfag.....</i>	<i>9</i>
<i>Fag: KRLE.....</i>	<i>10</i>
<i>Fag: Kroppsøving.....</i>	<i>10</i>
<i>Fag: Musikk.....</i>	<i>10</i>
<i>Fag: Kunst og håndverk.....</i>	<i>10</i>
Periode: 2: Skolens valg	11
Uker: 44-51.....	11
<i>Periodens overordnede tema (ideer):.....</i>	<i>11</i>
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):.....</i>	<i>11</i>
<i>Periodens sosiale kompetanse (ideer):.....</i>	<i>11</i>
<i>Fag: Norsk.....</i>	<i>11</i>
<i>Fag: Engelsk.....</i>	<i>11</i>
<i>Fag: Matematikk.....</i>	<i>12</i>
<i>Fag: Naturfag.....</i>	<i>12</i>
<i>Fag: Samfunnsfag.....</i>	<i>12</i>

<i>Fag: KRLE</i>	12
<i>Fag: Kroppsøving</i>	12
<i>Fag: Musikk</i>	13
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	13
Periode 3: Folkehelse og livsmestring	14
Uker: 1-12	14
<i>Periodens overordnede tema (ideer):</i>	14
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):</i>	14
<i>Periodens sosiale kompetanse (ideer):</i>	14
<i>Fag: Norsk</i>	14
<i>Fag: Engelsk</i>	14
<i>Fag: Matematikk</i>	15
<i>Fag: Naturfag</i>	15
<i>Fag: Samfunnsfag</i>	15
<i>Fag: KRLE</i>	15
<i>Fag: Kroppsøving</i>	16
<i>Fag: Musikk</i>	16
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	16
Periode 4: Bærekraftig utvikling	17
Uker: 13-24	17
<i>Periodens overordnede tema (ideer):</i>	17
<i>Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):</i>	17
<i>Periodens sosiale kompetanse (ideer):</i>	17
<i>Fag: Norsk</i>	17
<i>Fag: Engelsk</i>	17
<i>Fag: Matematikk</i>	18
<i>Fag: Naturfag</i>	18
<i>Fag: Samfunnsfag</i>	18
<i>Fag: KRLE</i>	18
<i>Fag: Kroppsøving</i>	18
<i>Fag: Musikk</i>	19
<i>Fag: Kunst og håndverk</i>	19

Obligatorisk årsplan, 5. trinn

Den obligatoriske årsplanen inneholder kompetansemål som skal jobbes med på det gjeldende trinnet. **Skolen velger selv om de vil lage en egen plan for når kompetansemålene jobbes med innenfor det enkelte årstrinn eller om skolen velger å følge den anbefalte periodeplanen.** Den anbefalte periodeplanen er har fire perioder. Den inneholder de tverrfaglige temaene fra LK20 og et eget lokalt tverrfaglig tema. Disse hovedtemaene går igjen fra år til år. *Demokrati og medborgerskap* er høstterminens første tema. *Skolens valg* (lokalt tverrfaglig tema) er høstterminens andre tema. Her kan skolen velge om læringskompetanse og sosial kompetanse skal være utgangspunkt eller det kan lages andre lokale temaer. *Folkehelse og livsmestring* er vårterminens første tema. *Bærekraftig utvikling* er vårterminens andre tema. Det er laget egne underliggende temaer for det enkelte årstrinn. Slik jobber alle trinn med de samme tverrfaglige temaene, men med ulike underliggende temaer fra år til år. I den obligatoriske årsplanen vises det til den anbefalte periodeplanen med symbolene **A5 B5 C5 D5**.

A5: Demokrati og medborgerskap (tverrfaglig tema fra LK20)

B5: Skolens valg (lokalt tverrfaglig tema – skolen velger selv om sosial kompetanse og læringskompetanse eller et eller flere av de tverrfaglige temaene skal danne utgangspunkt for perioden.)

C5: Folkehelse og livsmestring (tverrfaglig tema fra LK20)

D5: Bærekraftig utvikling (tverrfaglig tema fra LK20)

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

<p>... lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold. A5 B5 C5 D5</p> <p>... beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål. A5 B5 C5 D5</p> <p>... bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen. A5 B5 C5 D5</p> <p>... lese samiske tekster på norsk og samtale om verdiene som kommer til uttrykk, og hvordan stedsnavn og personnavn som inneholder de samiske bokstavene, uttales. D5</p> <p>... skrive tekster med funksjonell håndskrift og med flyt på tastatur. B5</p> <p>... lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler. A5 C5</p> <p>... reflektere etisk over hvordan eleven framstiller seg selv og andre i digitale medier. A5 C5</p> <p>... gi tilbakemelding på medelevers tekster ut fra kriterier og bruke tilbakemeldinger i bearbeiding av egne tekster. B5 D5</p> <p>... bruke fagspråk og kunnskap om ordklasser og setningsoppbygging i samtale om egne og andres tekster. B5</p> <p>... utforske og reflektere over sammenhengen mellom språk og identitet. D5</p> <p>... orientere seg i faglige kilder på bibliotek og digitalt, vurdere hvor pålitelige kildene er, og vise til kilder i egne tekster. A5 C5</p> <p>... presentere faglige emner muntlig med og uten digitale ressurser. B5</p> <p>... utforske og beskrive samspillet mellom skrift, bilder og andre uttrykksformer og lage egne sammensatte tekster. D5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Muntlig kommunikasjon • Skriftlig tekstsaking • Språket som system og mulighet • Språklig mangfold
---	---

Fag: Engelsk

- ... lytte til og forstå ord og uttrykk i tilpassede og autentiske tekster. **A5 B5 C5 D5**
- ... lese og viderefremme innhold fra ulike typer tekster, inkludert selvvalgte tekster. **A5 B5 C5 D5**
- ... uttrykke seg forståelig med et variert ordforråd og høflighetsuttrykk tilpasset mottaker og situasjon. **A5 B5 C5 D5**
- ... utforske og bruke uttalemønstre og ord og uttrykk i lek, sang og rollespill. **A5 B5 C5 D5**
- ... bruke digitale ressurser og ulike ordbøker i språklæring, tekstskaping og samhandling. **A5 B5 C5 D5**
- ... bearbeide egne tekster ut fra tilbakemeldinger. **C5 D5**
- ... bruke enkle strategier i språklæring, tekstskaping og kommunikasjon. **A5**
- ... utforske og samtale om noen språklige likheter mellom engelsk og andre språk eleven kjenner til, og bruke dette i egen språklæring. **A5**
- ... samtale om ulike kilders pålitelighet, og velge kilder til eget bruk. **B5 D5**
- ... følge regler for rettskriving, ordbøyning og setningsstruktur. **B5**
- ... reflektere over og samtale om rollen engelsk har i eget liv. **C5**
- ... utforske levemåter og tradisjoner i ulike samfunn i den engelskspråklige verden og i Norge og reflektere over identitet og kulturell tilhørighet. **A5 C5 D5**

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige
- Tekster

Fag: Matematikk

- ... utforske og forklare sammenhengar mellom brøkar, desimaltal og prosent og bruke det i hovudrekning. **A5 B5 C5 D5**
- ... beskrive brøk som del av ein heil, som del av ei mengd og som tal på tallinja og vurdere og namngi storleikane. **A5 B5**
- ... representere brøkar på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane. **A5 B5 C5 D5**
- ... utvikle og bruke ulike strategiar for rekning med positive tal og brøk og forklare tenkjemåtane sine. **A5 B5 D5**
- ... diskutere tilfeldigheit og sannsyn i spel og praktiske situasjonar og knyte det til brøk. **A5 D5**
- ... lage og løyse oppgåver i rekneark som omhandlar personleg økonomi. **C5**
- ... formulere og løyse problem frå eigen kvardag som har med brøk å gjere. **A5 B5 C5 D5**
- ... løyse likningar og ulikskapar gjennom logiske resonnement og forklare kva det vil seie at eit tal er ei løysing av ei likning. **D5**
- ... lage og programmere algoritmar med bruk av variablar, vilkår og lykkjer. **B5**

- Utforsking og problemløysing
- Resonnering og argumentasjon
- Representasjon og kommunikasjon

Fag: Naturfag

- ... stille spørsmål og lage hypoteser om naturfaglige fenomenar, identifisere variablar og samle data for å finne svar. **A5 B5**
- ... gi eksempler på hvordan naturvitenskapelig kunnskap er utviklet og utvikler seg. **A5**
- ... gi eksempler på hvordan tradisjonell kunnskap har bidratt og bidrar til naturvitenskapelig kunnskap. **A5**
- ... foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksempler på betydningen av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning. **A5 D5**
- ... utforske, lage og programmere teknologiske systemer som består av deler som virker sammen. **B5**

- Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter
- Teknologi
- Energi og materie
- Jorda og livet på jorda
- Kropp og helse

<p>... designe og lage et produkt basert på brukerbehov. B5</p> <p>... gjøre rede for hvordan organismer kan deles inn i hovedgrupper, og gi eksempler på ulike organismers særtrekk. D5</p> <p>... lese og forstå faremerking og reflektere over hensikten med disse. C5</p>	
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... utforske ulike sider ved mangfold i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølve og for å høyre til i fellesskap. A5</p> <p>... drøfte kva likeverd og likestilling har å seie for eit demokrati, og utvikle forslag til korleis ein kan motarbeide fordommar, rasisme og diskriminering. A5</p> <p>... samtale om menneske- og likeverd og samanlikne korleis menneskerettane er blitt og blir varetakne i ulike land. A5</p> <p>... gjennomføre ei samfunnsfagleg undersøking og presentere resultatane ved hjelp av eigna digitale verktøy. B5</p> <p>... gi døme på kva lover, reglar og normer er og kva slags funksjon dei har i samfunn, og reflektere over konsekvensar av å bryte dei. B5</p> <p>... utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster. C5</p> <p>... reflektere over korleis kommersiell påverknad kan verke inn på forbruk, personleg økonomi og sjølvbilete. C5</p> <p>... reflektere over variasjonar i identitetar, seksuell orientering og kjønnsuttrykk, og eigne og andre sine grenser knytte til kjensler, kropp, kjønn og seksualitet og drøfte kva ein kan gjere om grenser blir brotne. C5</p> <p>... utforske og presentere ei global utfordring ved berekraftig utvikling og kva for konsekvensar ho kan ha, og utvikle forslag til korleis ein kan vere med på å motverke utfordringa og korleis samarbeid mellom land kan bidra. D5</p> <p>... beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der. D5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>... gjøre rede for hva menneskerettighetene innebærer for ytringsfrihet, religionsfrihet og religiøse minoriteters situasjon i Norge. A5</p> <p>... beskrive og presentere noen sentrale rituelle praksiser og etiske normer i kristendom. B5</p> <p>... utforske og samtale om mangfold både innenfor kristne trossamfunn og andre religionssamfunn. B5</p> <p>... bruke fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn. B5</p> <p>... gjøre rede for ulike syn på barndom, familie og samliv i religioner og livssyn. C5</p> <p>... samtale om og formidle etiske ideer fra sentrale skikkelser i religiøse og livssynsbaserte tradisjoner. D5</p> <p>... bruke filosofiske tenkemåter i samtale og undring. D5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon
<p>Fag: Kroppsøving</p>	
<p>... utforske og gjennomføre leik og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar. A5 B5 D5</p> <p>... forstå og praktisere reglar for aktivitet og spel og respektere resultatane. A5 B5 D5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar

<p>... forstå ulikskapar mellom seg sjølv og andre og delta i bevegelsesaktivitetar som kan vere tilpassa ikkje berre egne føresetnader, men òg andre sine. A5 B5 C5</p> <p>... bruke kart, digitale verktøy og teikn i naturen til å orientere seg i natur og nærmiljø. A5 D5</p> <p>... gjere greie for allemannsretten under ferdsel og opphald i naturen. C5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uteaktivitetar og naturferdsel
<p>Fag: Musikk</p>	
<p>... utforske og formidle musikalske opplevelser og erfaringer. A5 C5</p> <p>... reflektere over hvordan musikk kan spille ulike roller for utvikling av individer og gruppers identitet. A5</p> <p>... øve inn og framføre sang og musikk, i samspill eller individuelt, gehørbasert og ved bruk av enkle notasjonsteknikker. B5 C5 D5</p> <p>... lytte, eksperimentere og skape nye uttrykk med instrumenter, kropp, stemme eller lyd fra andre kilder, og presentere resultatet. A5 B5 C5 D5</p> <p>... bruke teknologi og digitale verktøy til å skape, øve inn og bearbeide musikk. A5 D5</p> <p>... bruke fagbegreper i beskrivelse av og refleksjon over arbeidsprosesser, resultater, musikalske uttrykk og virkemidler. A5</p> <p>... utforske og drøfte hvordan musikk fra fortiden påvirker dagens musikk. B5</p> <p>... utøve et repertoar av musikk, sang, andre vokale uttrykk og dans fra samtiden og historien. C5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve musikk • Lage musikk • Opplere musikk • Kulturforståelse <p>A5 B5 C5 D5</p>
<p>Fag: Kunst og håndverk</p>	
<p>... bruke ulike strategier for idéutvikling og problemløsning. A5 C5</p> <p>... utforske og reflektere over hvordan følelser og meninger vises i kunst, og bruke symbolikk og farge til å uttrykke følelser og meninger i egne arbeider. A5</p> <p>... analysere visuelle virkemidler i ulike medier og belyse et aktuelt tema gjennom foto eller infografikk. A5</p> <p>... beskrive mangfoldet i klestradisjoner eller gjenstander, inkludert samiske, og lage et produkt med inspirasjon fra kulturarv. A5 C5</p> <p>... tegne form, flate og rom ved hjelp av virkemidler som kontraster, skygge, proporsjoner og perspektiv. B5</p> <p>... bruke digitale verktøy til å planlegge og presentere prosesser og produkter. C5</p> <p>... designe og lage en utstilling som viser fram prosess og produkt. C5</p> <p>... bruke ulike håndverktøy og elektriske verktøy for å bearbeide og sammenføre harde, plastiske og myke materialer på en trygg og miljøbevisst måte. D5</p> <p>... undersøke materialene i ulike gjenstander og vurdere funksjon, holdbarhet og muligheter for reparasjon og gjenbruk. D5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Håndverksferdigheter • Kunst- og designprosesser • Kulturforståelse • Visuell kommunikasjon <p>A5 B5 C5 D5</p>

Anbefalt årsplan med fire perioder, 5. trinn

Periode: 1: Demokrati og medborgerskap

Uker:
34-43

Periodens overordnede tema (ideer):

- a. Politikk i Norge

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a. Hvordan påvirker politikk hvordan vi har det?
- b. Hvilket politikkområde berører deg som barn/ungdom mest?
- c. Hvordan tas avgjørelser i Porsgrunn, i Norge og i Verden?
- d. Hvordan velger vi politikerne?
- e. Hvordan samarbeider politikere?
- f. Hvilke politiske partier har vi i Norge?
- g. Hva mener de ulike politiske partiene i Norge?
- h. Hvordan bruker de ulike politiske partiene musikk og design for å trekke til seg velgere?
- i. Betyr det noe for deg hvilke parti(er) som styrer Norge og Porsgrunn?
- j. Elevens refleksjonsspørsmål:

Periodens sosiale kompetanse:

- a. Kreativitet
- b. Nysgjerrighet
- c. Læringsglede
- d. Humor

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

- ... lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold.
- ... beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål.
- ... bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen.
- ... lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler.
- ... reflektere etisk over hvordan eleven framstiller seg selv og andre i digitale medier.
- ... orientere seg i faglige kilder på bibliotek og digitalt, vurdere hvor pålitelige kildene er, og vise til kilder i egne tekster.

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstsaking
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk	
<p>... lytte til og forstå ord og uttrykk i tilpassede og autentiske tekster.</p> <p>... lese og viderefremde innhold fra ulike typer tekster, inkludert selvvalgte tekster.</p> <p>... uttrykke seg forståelig med et variert ordforråd og høflighetsuttrykk tilpasset mottaker og situasjon.</p> <p>... utforske og bruke uttalemønstre og ord og uttrykk i lek, sang og rollespill.</p> <p>... bruke digitale ressurser og ulike ordbøker i språklæring, tekstsøking og samhandling.</p> <p style="color: blue;">A5 B5 C5 D5</p> <p>... bruke enkle strategier i språklæring, tekstsøking og kommunikasjon.</p> <p>... utforske og samtale om noen språklige likheter mellom engelsk og andre språk eleven kjenner til, og bruke dette i egen språklæring.</p> <p>... utforske levemåter og tradisjoner i ulike samfunn i den engelskspråklige verden og i Norge og reflektere over identitet og kulturell tilhørighet. A5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikasjon • Språklæring • Møte med engelskspråklige • tekster
Fag: Matematikk	
<p>... utforske og forklare samanhengar mellom brøkar, desimaltal og prosent og bruke det i hovudrekning .</p> <p>... Beskrive brøk som del av ein heil, som del av ei mengd og som tal på tallinja og vurdere og namngi storleikane.</p> <p>... representere brøkar på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane.</p> <p>... utvikle og bruke ulike strategiar for rekning med positive tal og brøk og forklare tenkjemåtane sine.</p> <p>... diskutere tilfeldigheit og sannsyn i spel og praktiske situasjonar og knyte det til brøk.</p> <p>... formulere og løyse problem frå eigen kvardag som har med brøk å gjere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon
Fag: Naturfag	
<p>... stille spørsmål og lage hypoteser om naturfaglige fenomenar, identifisere variablar og samle data for å finne svar</p> <p>... gi eksemplar på hvordan naturvitenskapelig kunnskap er utviklet og utvikler seg.</p> <p>... gi eksemplar på hvordan tradisjonell kunnskap har bidratt og bidrar til naturvitenskapelig kunnskap.</p> <p>... foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksemplar på betydningen av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
Fag: Samfunnsfag	
<p>... utforske ulike sider ved mangfald i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølv og for å høyre til i fellesskap.</p> <p>... drøfte kva likeverd og likestilling har å seie for eit demokrati, og utvikle forslag til korleis ein kan motarbeide fordommar, rasisme og diskriminering.</p> <p>... samtale om menneske- og likeverd og samanlikne korleis menneskerettane er blitt og blir varetekne i ulike land.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap

Fag: KRLE	
<p>... gjøre rede for hva menneskerettighetene innebærer for ytringsfrihet, religionsfrihet og religiøse minoriteters situasjon i Norge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon
Fag: Kroppsøving	
<p>... utforske og gjennomføre lek og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar.</p> <p>... forstå og praktisere reglar for aktivitet og spel og respektere resultatata.</p> <p>... forstå ulikskapar mellom seg sjølv og andre og delta i bevegelsesaktivitetar som.</p> <p>kan vere tilpassa ikkje berre egne føresetnader, men òg andre sine .</p> <p>... bruke kart, digitale verktøy og teikn i naturen til å orientere seg i natur og nærmiljø.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel
Fag: Musikk	
<p>... utforske og formidle musikalske opplevelser og erfaringer</p> <p>... reflektere over hvordan musikk kan spille ulike roller for utvikling av individer og gruppers identitet.</p> <p>... lytte, eksperimentere og skape nye uttrykk med instrumenter, kropp, stemme eller lyd fra andre kilder, og presentere resultatet.</p> <p>... bruke teknologi og digitale verktøy til å skape, øve inn og bearbeide musikk.</p> <p>... bruke fagbegreper i beskrivelse av og refleksjon over arbeidsprosesser, resultater, musikalske uttrykk og virkemidler.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve musikk • Lage musikk • Oppleve musikk • Kulturforståelse
Fag: Kunst og håndverk	
<p>... bruke ulike strategier for idéutvikling og problemløsning.</p> <p>... utforske og reflektere over hvordan følelser og meninger vises i kunst, og bruke symbolikk og farge til å uttrykke følelser og meninger i egne arbeider.</p> <p>... analysere visuelle virkemidler i ulike medier og belyse et aktuelt tema gjennom foto eller infografikk.</p> <p>... beskrive mangfoldet i klestradisjoner eller gjenstander, inkludert samiske, og lage et produkt med inspirasjon fra kulturarv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Håndverksferdigheter • Kunst- og designprosesser • Kulturforståelse • Visuell kommunikasjon

Periode: 2: Skolens valg

Uker: 44-51

Periodens overordnede tema (ideer):

- a. Jeg forsker!

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a. Hvordan kan man finne ut noe man lurer på?
- b. Hva er en forsker?
- c. Hva ønsker du å forske på?
- d. Hva er det viktig å vite mer om?
- e. Hvordan kan vi forske på lyd og bilde?
- f. Elevens refleksjonsspørsmål:

Periodens sosiale kompetanse (ideer):

- a. Ærlighet
- b. Inkludering
- c. Takknemlighet
- d. Hjelpsomhet
- e. Samarbeid
- f. Omsorg

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

- ... lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold.
- ... beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål.
- ... bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen.
- ... skrive tekster med funksjonell håndskrift og med flyt på tastatur.
- ... gi tilbakemelding på medelevers tekster ut fra kriterier og bruke tilbakemeldinger i bearbeiding av egne tekster.
- ... bruke fagspråk og kunnskap om ordklasser og setningsoppbygging i samtale om egne og andres tekster.
- ... presentere faglige emner muntlig med og uten digitale ressurser.

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstsaking
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk

- ... lytte til og forstå ord og uttrykk i tilpassede og autentiske tekster.
- ... lese og viderefremde innhold fra ulike typer tekster, inkludert selvvalgte tekster.
- ... uttrykke seg forståelig med et variert ordforråd og høflighetsuttrykk tilpasset mottaker og situasjon.
- ... utforske og bruke uttalemønstre og ord og uttrykk i lek, sang og rollespill.
- ... bruke digitale ressurser og ulike ordbøker i språklæring, tekstsaking og samhandling.

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige tekster

A5 B5 C5 D5

<p>... samtale om ulike kilders pålitelighet, og velge kilder til eget bruk.</p> <p>... følge regler for rettskriving, ordbøyning og setningsstruktur. B5</p>	
<p>Fag: Matematikk</p>	
<p>... utforske og forklare sammenheng mellom brøkar, desimaltal og prosent og bruke det i hovudrekning.</p> <p>... Beskrive brøk som del av ein heil, som del av ei mengd og som tal på tallinja og vurdere og namngi storleikane.</p> <p>... formulere og løyse problem frå eigen kvardag som har med brøk å gjere.</p> <p>... representere brøkar på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane.</p> <p>... utvikle og bruke ulike strategiar for rekning med positive tal og brøk og forklare tenkjemåtane sine.</p> <p>... lage og programmere algoritmar med bruk av variablar, vilkår og lykkjer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon • Abstraksjon og generalisering
<p>Fag: Naturfag</p>	
<p>... stille spørsmål og lage hypoteser om naturfaglige fenomen, identifisere variablar og samle data for å finne svar</p> <p>... utforske, lage og programmere teknologiske systemer som består av deler som virker sammen.</p> <p>... designe og lage et produkt basert på brukerbehov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... gjennomføre ei samfunnsfagleg undersøking og presentere resultatata ved hjelp av eigna digitale verktøy.</p> <p>... gi døme på kva lover, reglar og normer er og kva slags funksjon dei har i samfunn, og reflektere over konsekvensar av å bryte dei.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og sammenheng • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>... beskrive og presentere noen sentrale rituelle praksiser og etiske normer i kristendom.</p> <p>... utforske og samtale om mangfold både innenfor kristne trossamfunn og andre religionssamfunn.</p> <p>... bruke fagbegreper i arbeidet med religioner og livssyn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon
<p>Fag: Kroppsøving</p>	
<p>... utforske og gjennomføre leik og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar.</p> <p>... forstå og praktisere reglar for aktivitet og spel og respektere resultatata.</p> <p>... forstå ulikskapar mellom seg sjølv og andre og delta i bevegelsesaktivitetar som kan vere tilpassa ikkje berre egne føresetnader, men òg andre sine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdse

Fag: Musikk

... utforske og drøfte hvordan musikk fra fortiden påvirker dagens musikk.
... øve inn og framføre sang og musikk, i samspill eller individuelt, gehørbasert og ved bruk av enkle notasjonsteknikker.
... lytte, eksperimentere og skape nye uttrykk med instrumenter, kropp, stemme eller lyd fra andre kilder, og presentere resultatet.

- Utøve musikk
- Lage musikk
- Oppløve musikk
- Kulturforståelse

Fag: Kunst og håndverk

... tegne form, flate og rom ved hjelp av virkemidler som kontraster, skygge, proporsjoner og perspektiv.

- Håndverksferdigheter
- Kunst- og designprosesser
- Kulturforståelse
- Visuell kommunikasjon

Periode 3: Folkehelse og livsmestring

Uker: 1-12

Periodens overordnede tema (ideer):

- a. Personlig økonomi

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a. Hvordan tjener du penger?
- b. Hva gjør du for å tjene penger?
- c. Hva er en alminnelig inntekt?
- d. Hva er skatt?
- e. Hvorfor må vi betale skatt?
- a. Er det sammenheng mellom helse og inntekt – penger og lykke?
- f. Hvorfor må utgifter ha sammenheng med inntekten?
- g. Hvordan tjener man penger på å lage musikk?
- a. Hvordan kan man tjene penger?
- b. Hvordan kan man sette opp et budsjett?
- c. Elevens refleksjonsspørsmål:

Periodens sosiale kompetanse (ideer):

- a. Ansvarlighet
- b. Kontroll
- c. Måltrettethet
- d. Tålmodighet
- e. Utholdenhet

Kompetansemål – Elevene skal kunne:

Kjerneelementer

Fag: Norsk

- ... lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold.
- ... beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål.
- ... bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen.
- ... lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler.
- ... reflektere etisk over hvordan eleven framstiller seg selv og andre i digitale medier.
- ... orientere seg i faglige kilder på bibliotek og digitalt, vurdere hvor pålitelige kildene er, og vise til kilder i egne tekster.

- Tekst i kontekst
- Kritisk tilnærming til tekst
- Muntlig kommunikasjon
- Skriftlig tekstskeping
- Språket som system og mulighet
- Språklig mangfold

Fag: Engelsk

- ... lytte til og forstå ord og uttrykk i tilpassede og autentiske tekster. lese og viderefremidle innhold fra ulike typer tekster, inkludert selvvalgte tekster.

- Kommunikasjon
- Språklæring
- Møte med engelskspråklige tekster

<p>... uttrykke seg forståelig med et variert ordforråd og høflighetsuttrykk tilpasset mottaker og situasjon.</p> <p>... utforske og bruke uttalemønstre og ord og uttrykk i lek, sang og rollespill.</p> <p>... bruke digitale ressurser og ulike ordbøker i språklæring, tekstskaping og samhandling. A5 B5 C5 D5</p> <p>... bearbeide egne tekster ut fra tilbakemeldinger.</p> <p>... reflektere over og samtale om rollen engelsk har i eget liv.</p> <p>... utforske levemåter og tradisjoner i ulike samfunn i den engelskspråklige verden og i Norge og reflektere over identitet og kulturell tilhørighet. C5</p>	
<p>Fag: Matematikk</p>	
<p>... lage og løyse oppgåver i rekneark som omhandlar personleg økonomi.</p> <p>... utforske og forklare samanhengar mellom brøkar, desimaltal og prosent og bruke det i hovudrekning.</p> <p>... representere brøkar på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane.</p> <p>... formulere og løyse problem frå eigen kvardag som har med tid å gjere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Modellering og anvendingar • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon • Abstraksjon og generalisering
<p>Fag: Naturfag</p>	
<p>... lese og forstå faremerking og reflektere over hensikten med disse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster</p> <p>... reflektere over korleis kommersiell påverknad kan verke inn på forbruk, personleg økonomi og sjølvbilete</p> <p>... reflektere over variasjonar i identitetar, seksuell orientering og kjønnsuttrykk, og eigne og andre sine grenser knytte til kjensler, kropp, kjønn og seksualitet og drøfte kva ein kan gjere om grenser blir brotne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>... gjøre rede for ulike syn på barndom, familie og samliv i religioner og livssyn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon

Fag: Kroppsøving	
<p>... øve på samansette bevegelsar, åleine og saman med andre.</p> <p>... forstå ulikskapar mellom seg sjølv og andre og delta i bevegelsesaktivitetar som kan vere tilpassa ikkje berre eigne føresetnader, men òg andre sine.</p> <p>... gjere greie for allemannsretten under ferdsel og opphald i naturen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel
Fag: Musikk	
<p>... utøve et repertoar av musikk, sang, andre vokale uttrykk og dans fra samtiden og historien.</p> <p>... utforske og formidle musikalske opplevelser og erfaringer.</p> <p>... undersøke hvordan kjønn, kjønnsroller og seksualitet fremstilles i musikk og dans i det offentlige rom, og skape uttrykk som utfordrer stereotypier.</p> <p>... øve inn og framføre sang og musikk, i samspill eller individuelt, gehørbasert og ved bruk av enkle notasjonsteknikker.</p> <p>... lytte, eksperimentere og skape nye uttrykk med instrumenter, kropp, stemme eller lyd fra andre kilder, og presentere resultatet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve musikk • Lage musikk • Oppleve musikk • Kulturforståelse
Fag: Kunst og håndverk	
<p>... bruke digitale verktøy til å planlegge og presentere prosesser og produkter.</p> <p>... designe og lage en utstilling som viser fram prosess og produkt.</p> <p>... bruke ulike strategier for idéutvikling og problemløsning.</p> <p>... beskrive mangfoldet i klestradisjoner eller gjenstander, inkludert samiske, og lage et produkt med inspirasjon fra kulturarv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Håndverksferdigheter • Kunst- og designprosesser • Kulturforståelse • Visuell kommunikasjon

Periode 4: Bærekraftig utvikling Uker: 13-24

Periodens overordnede tema (ideer):

- a. Rik og fattig

Periodens refleksjonsspørsmål (ideer):

- a. Hvorfor er noen rike og noen fattige?
- b. Hvordan påvirker velstanden til et land konfliktene i landet?
- c. Elevens refleksjonsspørsmål:

Periodens sosiale kompetanse (ideer):

- a. Mot
- b. Lederegenskaper
- c. Selvtillit
- d. Respekt
- e. Integritet

Kompetansemål – Elevene skal kunne:	Kjerneelementer
Fag: Norsk	
... lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold. ... beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål. ... bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen. ... lese samiske tekster på norsk og samtale om verdiene som kommer til uttrykk, og hvordan stedsnavn og personnavn som inneholder de samiske bokstavene, uttales. ... gi tilbakemelding på medelevers tekster ut fra kriterier og bruke tilbakemeldinger i bearbeiding av egne tekster. ... utforske og reflektere over sammenhengen mellom språk og identitet. ... utforske og beskrive samspillet mellom skrift, bilder og andre uttrykksformer og lage egne sammensatte tekster.	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst i kontekst • Kritisk tilnærming til tekst • Muntlig kommunikasjon • Skriftlig tekstsaking • Språket som system og mulighet • Språklig mangfold
Fag: Engelsk	
... lytte til å forstå ord og uttrykk i tilpassede og autentiske tekster. ... lese og viderefremme innhold fra ulike typer tekster, inkludert selvvalgte tekster. ... uttrykke seg forståelig med et variert ordforråd og høflighetsuttrykk tilpasset mottaker og situasjon. ... utforske og bruke uttalemønstre og ord og uttrykk i lek, sang og rollespill. ... bruke digitale ressurser og ulike ordbøker i språklæring, tekstsaking og samhandling. A5 B5 C5 D5	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikasjon • Språklæring • Møte med engelskspråklige tekster

<p>... bearbeide egne tekster ut fra tilbakemeldinger.</p> <p>... samtale om ulike kilders pålitelighet, og velge kilder til eget bruk.</p> <p>... utforske levemåter og tradisjoner i ulike samfunn i den engelskspråklige verden og i Norge og reflektere over identitet og kulturell tilhørighet. D5</p>	
<p>Fag: Matematikk</p>	
<p>... utforske og forklare sammenhengar mellom brøkar, desimaltal og prosent og bruke det i hovudrekning.</p> <p>... representere brøkar på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane.</p> <p>... utvikle og bruke ulike strategiar for rekning med positive tal og brøk og forklare tenkjemåtane sine.</p> <p>... formulere og løyse problem frå eigen kvardag som har med brøk å gjere.</p> <p>... diskutere tilfeldigheit og sannsyn i spel og praktiske situasjonar og knyte det til brøk.</p> <p>... løyse likningar og ulikskapar gjennom logiske resonnement og forklare kva det vil seie at eit tal er ei løysing av ei likning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utforsking og problemløysing • Modellering og anvendingar • Resonnering og argumentasjon • Representasjon og kommunikasjon • Abstraksjon og generalisering
<p>Fag: Naturfag</p>	
<p>... foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksempler på betydningen av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning.</p> <p>... gjøre rede for hvordan organismer kan deles inn i hovedgrupper, og gi eksempler på ulike organismers særtrekk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naturvitenskapelige praksiser og tenkemåter • Teknologi • Energi og materie • Jorda og livet på jorda • Kropp og helse
<p>Fag: Samfunnsfag</p>	
<p>... beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der.</p> <p>... utforske og presentere ei global utfordring ved berekraftig utvikling og kva for konsekvensar ho kan ha, og utvikle forslag til korleis ein kan vere med på å motverke utfordringa og korleis samarbeid mellom land kan bidra.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og sammenhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftig samfunn • Identitetsutvikling og fellesskap
<p>Fag: KRLE</p>	
<p>Kompetansemål – Elevene skal kunne:</p>	<p>Kjerneelementer</p>
<p>... samtale om og formidle etiske ideer fra sentrale skikkelser i religiøse og livssynsbaserte tradisjoner.</p> <p>... bruke filosofiske tenkemåter i samtale og undring.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjennskap til religioner og livssyn • Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder • Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar • Kunne ta andres perspektiv • Etisk refleksjon
<p>Fag: Kroppsøving</p>	
<p>... bruke kart, digitale verktøy og teikn i naturen til å orientere seg i natur og nærmiljø.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelse og kroppsleg læring

<p>... utforske og gjennomføre lek og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar.</p> <p>... forstå og praktisere reglar for aktivitet og spel og respektere resultatata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deltaking og samspel i bevegelsesaktivitetar • Uteaktivitetar og naturferdsel
<p>Fag: Musikk</p>	
<p>... øve inn og framføre sang og musikk, i samspill eller individuelt, gehørbasert og ved bruk av enkle notasjonsteknikker.</p> <p>... lytte, eksperimentere og skape nye uttrykk med instrumenter, kropp, stemme eller lyd fra andre kilder, og presentere resultatet.</p> <p>... bruke teknologi og digitale verktøy til å skape, øve inn og bearbeide musikk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve musikk • Lage musikk • Opplive musikk • Kulturforståelse
<p>Fag: Kunst og håndverk</p>	
<p>... bruke ulike håndverktøy og elektriske verktøy for å bearbeide og sammenføre harde, plastiske og myke materialer på en trygg og miljøbevisst måte.</p> <p>... undersøke materialene i ulike gjenstander og vurdere funksjon, holdbarhet og muligheter for reparasjon og gjenbruk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Håndverksferdigheter • Kunst- og designprosesser • Kulturforståelse • Visuell kommunikasjon